

MAKİNE İHRACATINDA İLK 10 İL

Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla 2010 yılında en fazla makine ihracatı gerçekleştiren ilk 10 il sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli, Manisa, Konya, Eskişehir, Aydın ve Gaziantep olmuştur. Söz konusu 10 il Türkiye'nin toplam makine ihracatının % 90'ını gerçekleştirmektedir. En fazla makine ihracatı yapan ilk 10 il arasında en büyük ihracat artışı % 48,7 ile Gaziantep'te kaydedilmiştir.

İL BAZINDA MAKİNE SEKTÖRÜ İHRACATI (\$)

	ŞEHİR	OAİB İŞTİĞAL ALANI				84. FASIL TAMAMI			
		2009	2010	09/10 DEĞİŞİM (%)	2010 PAY (%)	2009	2010	09/10 DEĞİŞİM (%)	2010 PAY (%)
1	İSTANBUL	2.357.923.022	2.614.951.576	10,90	41,10	3.754.963.219	4.144.271.944	10,37	43,99
2	ANKARA	808.866.783	864.513.946	6,90	13,60	508.864.378	588.124.956	15,58	6,24
3	İZMİR	404.877.905	496.617.589	22,70	7,80	418.066.342	515.452.569	23,29	5,47
4	BURSA	397.414.290	493.556.010	24,20	7,80	1.142.798.294	1.489.258.802	30,32	15,81
5	KOCAELİ	268.121.411	336.107.805	25,40	5,30	386.237.252	518.316.059	34,20	5,50
6	MANİSA	240.692.126	288.422.133	19,80	4,50	762.753.301	795.242.842	4,26	8,44
7	KONYA	216.719.801	226.855.422	4,70	3,60	253.531.822	269.021.071	6,11	2,86
8	ESKİŞEHİR	181.973.744	189.966.950	4,40	3,00	205.575.324	228.673.854	11,24	2,43
9	AYDIN	124.243.506	137.036.396	10,30	2,20	125.166.210	137.788.396	10,08	1,46
10	GAZİANTEP	59.216.717	88.034.005	48,70	1,40	60.894.479	89.480.579	46,94	0,95
	DİĞER	547.838.953	619.728.918	13,10	9,80	566.139.939	645.106.874	13,95	6,85
	TOPLAM	5.607.888.259	6.355.790.750	13,30	100	8.184.990.561	9.420.737.947	15,10	100

Makine ihracatının % 41,1'ini gerçekleştiren İstanbul Türkiye'nin genel ihracatında da ilk sırayı almaktadır. Makine ihracatında 2. sırada yer alan Ankara genel ihracatta 5. sırada, 3. sıradaki İzmir ise genel ihracatta 4. sırada yer almaktadır.

		GENEL İHRACAT	OAİB İŞTİĞAL MAKİNE İHRACATI	84. FASIL İHRACATI	OAİB İŞTİĞAL PAY	84. FASIL TAMAMI PAY
	ŞEHİR	2010	2010	2010	%	%
1	İSTANBUL	51.833.871.732	2.614.951.576	4.144.271.944	5	8,0
2	ANKARA	5.186.288.221	864.513.946	588.124.956	16,7	11,3
3	İZMİR	7.201.910.608	496.617.589	515.452.569	6,9	7,2
4	BURSA	10.927.885.933	493.556.010	1.489.258.802	4,5	13,6
5	KOCAELİ	8.880.173.150	336.107.805	518.316.059	3,8	5,8
6	MANİSA	3.524.252.913	288.422.133	795.242.842	8,2	22,6
7	KONYA	848.071.470	226.855.422	269.021.071	26,7	31,7
8	ESKİŞEHİR	636.501.162	189.966.950	228.673.854	29,8	35,9
9	AYDIN	529.354.041	137.036.396	137.788.396	25,9	26,0
10	GAZİANTEP	3.887.663.321	88.034.005	89.480.579	2,3	2,3
	DİĞER	18.763.283.876	619.728.918	645.106.874	3,3	3,4
	TOPLAM	112.219.256.429	6.355.790.750	9.420.737.947	5,7	8,4

Makine sektörünün genel ihracattan aldığı pay incelendiğinde 8. sırada olan Eskişehir'in makine ihracatının genel ihracattan % 29,9 pay aldığı görülmektedir. Makine ihracatı en fazla paya sahip olan iller arasında Eskişehir'den sonra Konya (% 26,7) ve Aydın (% 25,9) gelmektedir. İl bazında Ankara tarafından Türkiye genelinde 2010 yılında 864,5 milyon \$ ihracat gerçekleşmiş olup bunun % 16,7'si makine ihracatıdır. İstanbul'un 2010 yılı genel ihracatı da 2,6 milyar \$ gerçekleşmiştir ve bu tutarın % 5'ini makine sektörü oluşturmaktadır.

MAKİNE MAL GRUPLARI	İSTANBUL	ANKARA	İZMİR	BURSA	KOCAELİ	MANİSA	KONYA	ESKİŞEHİR	AYDIN	GAZİANTEP
AMBALAJ MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	54.513.677,21	1.387.655,42	32.955.566,72	524.185,09	1.163.576,58	33.795,47	3.583.200,72	609.682,98	17.145,20	1.293.909,05
BÜRO MAKİNELERİ	4.684.566,71	90.124,74	7.781,05	5.761,37	16.152,01		1.750,00			10.104,19
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	3.511.527,50	567,45	3.700.236,70	120.014,93	23.014,76	21.000,00	214.847,09			13.489,57
DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ	6.722.290,25	399.761,93	410.717,67	381.754,44	359.765,62	265.021,42	177.100,74	1.887,00		81.411,37
DİĞER MAKİNELER , AKSAM VE PARÇALAR	224.136.840,56	63.491.256,85	82.300.804,22	29.666.470,47	17.649.166,10	1.052.017,51	16.483.019,92	847.945,66	8.184.894,64	1.611.354,03
ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	90.373.806,73	20.251.008,88	17.842.108,71	4.855.129,53	8.516.977,16	8.647.367,68	3.463.084,33	298.222,58	525.631,04	2.261.747,02
ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	568.276.353,01	28.151.808,04	39.875.619,42	24.718.146,04	29.468.937,29	90.921.498,88	2.005.678,75	7.135.078,48	95.264.195,51	6.443.061,87
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	91.186.647,34	30.375.830,81	19.361.269,95	13.353.451,79	9.666.152,42	286.323,70	87.718.469,40	5.035.793,71	1.900.109,72	6.942.221,30
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR,	162.508.162,13	8.535.287,40	7.785.267,85	15.521.815,29	27.858.626,42	1.352.263,25	391.069,42	734.634,95	20.596,44	693.521,80
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER	240.249.079,92	178.374.556,46	45.606.673,77	118.261.861,74	33.499.972,16	1.461.032,52	4.554.339,19	3.304.756,38	6.936.595,74	22.364.062,62
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	39.260.804,37	1.893.960,90	12.598.387,98	91.184,06	2.001.869,04	9.217,50	217.953,73	74.482,20	36.800,00	199.842,44
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ	45.409.684,59	1.759.541,22	2.627.392,42	3.103.136,54	11.620.469,06	209.674,14	49.241,40	160.479,67		2.182.929,07
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	645.609,95	61.256,56	2.326,71		30.568,49			7.475,43		27.881,11
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	253.040.699,71	25.831.154,02	89.399.246,48	13.376.269,03	120.996.628,15	1.613.719,55	17.622.069,02	324.041,23	419.961,07	4.705.264,27
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	81.058.580,82	4.350.938,41	2.851.265,45	1.535.572,15	11.742.372,94	174.849.155,33	723.013,84	66.435,68	110.458,60	5.214.568,25
RULMANLAR	11.966.207,80	71.704.479,69	1.405.765,77	891.306,06	1.085.294,96	48.568,97	436.561,32	4.901,30	184,77	7.363,42
SAVUNMA SAN.İÇİN SİLAH VE MÜHİMMAT	60.914.702,78	162.518.483,95	23.265.541,83	49.203,11	29.281,48	419.907,73	10.352.861,19			
TAKIM TEZGAHLARI	165.355.882,06	28.925.890,29	23.329.261,02	235.999.916,91	7.135.368,34	359.300,12	14.305.572,32	993.525,71	220.330,18	4.988.837,54
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK.	38.543.274,92	194.337.876,59	23.025.031,46	2.497.814,42	1.365.643,02	5.301.667,45	25.850.684,75	4.161.409,46	5.438.096,04	544.462,49
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKS.	163.375.051,00	1.699.284,28	11.886.215,14	14.145.996,39	5.652.266,38	26.714,15	303.049,66	1.477.159,84	13.830.421,17	26.698.855,66
TÜRBİNLER,TURBOJETLER, HİDROLİK SİLİNDİR	22.391.144,70	5.320.163,54	8.942.577,37	238.227,44	14.968.241,69	30,13	23.263.497,33	152.454.231,15	3.470.495,64	69.010,86
VANALAR	201.866.069,48	17.207.309,40	37.589.274,68	6.476.846,69	20.711.110,32	907.751,26	5.971.298,34	8.623.517,19	67.908,33	716.465,55
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye	84.733.041,58	18.093.120,42	9.849.256,37	7.741.946,91	10.547.729,31	636.106,49	9.167.059,32	3.651.289,08	592.572,04	963.641,51
TOPLAM	2.614.723.705,12	864.761.317,25	496.617.588,74	493.556.010,40	336.109.183,70	288.422.133,25	226.855.421,78	189.966.949,68	137.036.396,13	88.034.004,99

2011 yılında il bazında en fazla ihracat yapılan makine alt mal grupları sırasıyla şunlar olmuştur:

İSTANBUL

Endüstriyel Klimalar ve Soğutma Makineleri
Pompa ve Kompresörler
İnşaat ve Madencilik Makineleri

ANKARA

Tarım ve Ormancılıkta Kullanılan Makineler
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan
Savunma Sanayi için Silah ve Mühimmat

İZMİR

Pompa ve Kompresörler
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan
Endüstriyel Klimalar ve Soğutma Makineleri

BURSA

Takım Tezgahları
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler
Endüstriyel Klimalar ve Soğutma Makineleri

KOCAELİ

Pompa ve Kompresörler
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler
Endüstriyel Klimalar ve Soğutma Makineleri

MANİSA

Reaktörler Ve Kazanlar
Endüstriyel Klimalar Ve Soğutma Makineleri
Endüstriyel Isıtıcılar ve Fırınlar

KONYA

Gıda Sanayii Makineleri
Tarım ve Ormancılıkta Kullanılan Makineler
Türbinler, Turbojetler, Hidrolik Silindir

ESKİŞEHİR

Türbinler, Turbojetler, Hidrolik Silindir
Vanalar
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri

AYDIN

Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler

GAZİANTEP

Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler
Gıda Sanayii Makineleri

İstanbul, tek başına toplam makine ihracatının % 41,1'ini yani yaklaşık yarısını gerçekleştirmektedir ve sahip olduğu firma ve işgücü potansiyeli ile birçok mal grubunda en fazla ihracatı gerçekleştiren il konumundadır. Ancak, aşağıda yer alan mal gruplarında en fazla ihracatı gerçekleştiren lider iller İstanbul'dan farklılık göstermektedir.

Rulman, savunma sanayi için silah ve mühimmat, tarım ve ormancılık makineleri ihracatı en fazla **Ankara**;

Takım tezgahları ihracatı en fazla **Bursa**;

Türbin, turbojet, hidrolik silindir ihracatı en fazla **Eskişehir**;

Reaktör ve Kazan ihracatı en fazla **Manisa**;

Deri işleme ve imalat makineleri ihracatı en fazla **İzmir** tarafından gerçekleştirilmektedir.

MAKİNE İHRACATÇISI FİRMA SAYISI (2010)

	ŞEHİR	FİRMA SAYISI	PAY
1	İSTANBUL	2.119	14,2
2	ANKARA	891	6,0
3	İZMİR	451	3,0
4	BURSA	250	1,7
5	KOCAELİ	136	0,9
6	MANİSA	34	0,2
7	KONYA	408	2,7
8	ESKİŞEHİR	53	0,4
9	AYDIN	38	0,3
10	GAZİANTEP	9	0,1
	TOPLAM	14.932	100,0

Makine ihracatçısı firmaların % 14'ü İstanbul'da yerleşiktir. İstanbul'da 2.119, Ankara'da 891, İzmir'de 451 makine ihracatçısı bulunmaktadır. Türkiye'deki makine ihracatçılarının % 2,7'si de Konya'da bulunmaktadır.

İLK 10 İLİN ÜLKE BAZINDA MAKİNE İHRACATI (\$)

Makine ihracatında lider İstanbul en fazla Almanya, İran, İngiltere ve Rusya Federasyonu'na ihracat gerçekleştirmektedir. İstanbul'un makine ihracatı gerçekleştirdiği ilk 10 ülke arasında 2010 yılında en fazla Azerbaycan'a yönelik ihracat artışı olmuştur. Ankara'dan 2010 yılında BAE ve Azerbaycan'a yapılan makine ihracatındaki artış dikkat çekmektedir. İzmir'in en fazla makine ihracatı gerçekleştirdiği ülkeler Almanya, İtalya ve ABD olurken Rusya Federasyonu'na yapılan ihracatta % 20 azalma görülmektedir. Bursa'nın makine ihracatında da 2010 yılında İsveç, Belçika, Rusya Federasyonu ve İngiltere'ye büyük ölçüde ihracat artışları olmuştur.

İSTANBUL	2009	2010	DEĞİŞİM
ALMANYA	186.387.893	213.375.660	14,5
İRAN	145.743.499	187.256.972	28,5
İNGİLTERE	153.291.732	169.159.529	10,4
RUSYA FEDERASYONU	117.369.963	149.520.084	27,4
IRAK	101.444.746	118.899.914	17,2
AZERBAYCAN	68.713.165	91.520.274	33,2
FRANSA	81.524.911	90.381.246	10,9
ABD	63.224.239	78.433.262	24,1
LİBYA	72.961.135	78.178.499	7,2
MISIR	73.719.553	77.281.666	4,8
DIĞER	1.293.513.206	1.360.716.599	5,2
TOPLAM	2.357.894.042	2.614.723.705	10,9

ANKARA	2009	2010	DEĞİŞİM
ABD	76.423.843	80.245.052	5,0
MALEZYA	38.021.492	55.464.463	45,9
IRAK	59.675.337	53.767.507	-9,9
SUUDI ARABISTAN	73.847.335	52.139.396	-29,4
İTALYA	28.030.311	45.742.727	63,2
BAE	6.576.466	42.252.006	542,5
ALMANYA	30.022.800	40.018.435	33,3
LİBYA	38.628.747	37.489.284	-2,9
İRAN	13.063.232	36.489.637	179,3
AZERBAYCAN	34.985.823	32.137.339	-8,1
DIĞER	409.620.379	389.015.470	-5,0
TOPLAM	808.895.763	864.761.317	6,9

İZMİR	2009	2010	DEĞİŞİM
ALMANYA	53.989.194	71.288.286	32,0
İTALYA	31.032.702	37.448.895	20,7
ABD	20.763.270	28.151.870	35,6
İRAN	15.159.793	27.159.101	79,2
BELÇİKA	18.160.071	22.877.891	26,0
İNGİLTERE	15.064.529	22.251.244	47,7
FRANSA	13.818.463	21.036.088	52,2
HOLLANDA	18.991.403	19.965.311	5,1
RUSYA FEDERASYONU	22.411.542	17.821.575	-20,5
IRAK	7.166.186	13.567.146	89,3
DIĞER	188.320.750	215.050.181	14,2
TOPLAM	404.877.905	496.617.589	22,7

BURSA	2009	2010	DEĞİŞİM
İNGİLTERE	21.794.214	51.106.793	134,5
ALMANYA	42.154.884	49.275.853	16,9
İTALYA	22.767.498	26.293.570	15,5
BREZİLYA	11.751.009	21.758.085	85,2

ABD	9.261.458	21.030.277	127,1
İRAN	17.924.407	17.009.336	-5,1
FRANSA	20.608.369	16.835.300	-18,3
BELÇİKA	6.008.244	15.732.400	161,8
RUSYA FEDERASYONU	5.965.608	13.771.011	130,8
İSVEÇ	4.846.258	13.596.176	180,6
DIĞER	234.332.340	247.147.210	5,5
TOPLAM	397.414.290	493.556.010	24,2

KOCAELİ	2009	2010	DEĞİŞİM
ALMANYA	56.732.784	82.334.611	45,1
İRAN	3.776.393	16.998.098	350,1
İTALYA	6.351.590	16.905.887	166,2
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	6.605.888	16.261.450	146,2
IRAK	5.112.673	13.101.531	156,3
HOLLANDA	11.490.366	12.494.358	8,7
RUSYA FEDERASYONU	8.703.645	10.490.318	20,5
JAPONYA	394.851	10.387.526	2530,7
İNGİLTERE	8.834.850	9.343.505	5,8
FRANSA	4.893.468	9.158.130	87,2
DIĞER	127.795.618	138.633.769	8,5
TOPLAM	240.692.126	336.109.184	39,6

MANİSA	2009	2010	DEĞİŞİM
İST.DERİ SERB.BÖLGE	96.892.340	108.173.854	11,6
İNGİLTERE	34.387.144	28.299.648	-17,7
ALMANYA	10.369.842	23.258.034	124,3
İSPANYA	21.034.761	19.121.162	-9,1
FRANSA	20.717.531	14.904.959	-28,1
UKRAYNA	6.745.337	10.526.783	56,1
İSVEÇ	6.833.221	8.669.524	26,9
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.482.120	7.941.943	77,2
İTALYA	10.975.469	5.957.525	-45,7
RUSYA FEDERASYONU	4.660.176	5.945.075	27,6
DIĞER	51.023.469	55.623.627	9,0
TOPLAM	268.121.411	288.422.133	7,6

KONYA	2009	2010	DEĞİŞİM
İRAN	16.875.462	18.752.578	11,1
IRAK	13.365.241	16.813.471	25,8
MISIR	14.082.155	16.119.887	14,5
KAZAKİSTAN	19.621.659	13.515.847	-31,1
LİBYA	5.277.632	9.474.146	79,5
SURİYE	18.953.852	9.099.439	-52,0
AVUSTURYA	10.913.379	7.866.280	-27,9
NIJERYA	1.666.639	7.516.509	351,0
ALMANYA	5.474.241	7.391.289	35,0
RUSYA FEDERASYONU	5.594.053	6.973.601	24,7

DIĞER	104.895.489	113.332.375	8,0
TOPLAM	216.719.801	226.855.422	4,7

ESKİŞEHİR	2009	2010	DEĞİŞİM
ABD	129.629.221	134.418.276	3,7
FRANSA	11.932.159	13.344.374	11,8
EGE SERBEST BÖLGE	8.070.230	7.636.946	-5,4
ALMANYA	5.329.605	6.906.585	29,6
RUSYA FEDERASYONU	1.634.399	4.366.814	167,2
BELÇİKA	2.790.395	2.963.285	6,2
ROMANYA	952.023	2.358.454	147,7
İRAN	528.860	1.711.248	223,6
İTALYA	465.641	1.390.366	198,6
BULGARİSTAN	2.788.234	1.268.318	-54,5
DIĞER	17.852.977	13.602.282	-23,8
TOPLAM	181.973.744	189.966.950	4,4

AYDIN	2009	2010	DEĞİŞİM
İRAN	16.850.659	20.600.197	22,3
IRAK	8.797.937	11.578.282	31,6
SUDAN	15.770.836	9.833.141	-37,6
LİBYA	6.530.210	6.997.691	7,2
ALMANYA	4.706.594	5.637.831	19,8
ROMANYA	4.783.197	4.967.353	3,9
DANİMARKA	4.611.477	4.338.546	-5,9
UKRAYNA	3.058.208	4.140.801	35,4
FRANSA	1.689.221	3.520.347	108,4
AZERBAYCAN	2.474.761	3.348.099	35,3
DIĞER	54.970.407	62.074.109	12,9
TOPLAM	124.243.506	137.036.396	10,3

GAZİANTEP	2009	2010	DEĞİŞİM
IRAK	13.205.766	23.810.445	80,3
İRAN	4.265.434	11.693.357	174,1
SURIYE	6.816.065	10.770.774	58,0
CEZAYİR	13.428.103	9.062.142	-32,5
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	89.895	3.400.887	3683,2
ÖZBEKİSTAN	2.664.349	3.119.111	17,1
HINDİSTAN	923.583	2.862.661	210,0
İNGİLTERE	1.811.749	2.449.865	35,2
URDUN	131.245	2.289.704	1644,6
AZERBAYCAN	805.647	1.626.874	101,9
DIĞER	15.074.882	16.948.185	12,4
TOPLAM	59.216.717	88.034.005	48,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları